

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.005/2026/5.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Szekér Katalin pártfogó ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Dóczy Zsuzsanna ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes (11. sorszám alatt)

A per tárgya:

személyiségi jogok megsértése, sérelemdíj megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

2.P.20.321/2025/10. sorszámú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében - helybenhagyja.

A felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját 100%-ban az alperes köteles viselni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak, az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő 60. nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetnie.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2019. június 10-én született felperes a nevelési intézménybe járt, ahol az alperes óvodapedagógusként dolgozott. A felperes az óvodában 2023. április-május környékén a kakaót kiborította, ezért őt az alperes vállon ütötte. Fizikai sérülés nem történt. A 2024. január 5. napján kelt igazságügyi szakértői vélemény szerint a felperesnél szorongásra és traumatisztáltságra utaló jelek nem mutatkoztak, de a történésekre emlékezett, amelyek számára negatívak voltak és a biztonságos környezetbe vetett bizalmát nagy mértékben megsértették, a bántalmazottaknál jelentkező testbeszéd kimutatható volt nála. A Zalaegerszegi Járásbíróság 6.B.177/2024/7. sorszámu, 2025. március 5-én jogerőre emelkedett ítéletével a alperest bűnösnek találta kétféle, közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetésében, ezért 360.000 forint pénzbüntetést szabott ki vele szemben. Az alperes 20 éve dolgozik óvodapedagógusként, ebből 19 évet a nevelési intézményben teljesített, munkájával kapcsolatban kifogás nem merült fel. A történeteket követően a közalkalmazotti jogviszonyát ennél az óvodánál megszüntette - elmondása szerint több szülővel kialakult kölcsönös bizalmatlanság miatt -, és egy másik óvodában helyezkedett el.
- [2] A felperes a keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes közfeladatot ellátó személyként eljárva sérelmére elkövetett bántalmazás büntetésével megsértette személyiségi jogaiban, így az emberi méltósághoz, lelki egészséghez, valamint a fizikai és lelki erőszakkal szembeni védelméhez való jogát, kérte az alperest 300.000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezni.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A sérelem megtörténtét nem vitatta, de arra hivatkozott, hogy annak fizikai-lelki következménye nem volt, nem tanúsított szándékos magatartást, egyszeri hirtelen mozdulattal lépett csak fel. Munkáját a 20 év alatt magas színvonalon végezte. Álláspontja szerint a magatartása a társadalmi megítélés szerint sem volt alkalmas arra, hogy komoly lelki traumát okozzon, pusztán a jogsértés okán automatikusan sérelemdíj nem jár, annak összegét is vitatta.
- [4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy óvodapedagógus jogkörben eljárva a felperest vállon ütötte, megsértette a felperes emberi méltósághoz, valamint egészséghez fűződő személyiségi jogait, az alperest 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte, annak 2025. november 25. napjától számított késedelmi kamatával, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését arra alapította, hogy a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Köznev. tv.) 46.§ (2) bekezdése szerint a gyermek emberi méltóságát, jogait tiszteletben kell tartani, védelmet kell számára biztosítani a fizikai és lelki erőszakkal szemben. Az alperes a 4. életévét be nem töltött felperest az óvodai csoportban a többi társa jelenlétében ütötte vállon, e fenyegetési mód alkalmas volt arra, hogy a felperes emberi méltósághoz, valamint egészséghez, ezen belül a lelki egészséghez való személyiségi jogát magatartásával megsértse, ez akkor is

megállapítható, ha a magatartás nem volt szándékos. Kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermek esetében ugyanis egy ilyen mozzanat félelmet, szorongást kelt, megzavarja a bizalmi kapcsolatot a pedagógus és a gyermek között, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (2) bekezdésében és a 43.§ a) pontjában írt személyiségi jogokat érintően jogsértés történt.

- [5] Alaposnak találta a sérelemdíj iránti igényt is a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése alapján. Utalt arra, hogy a sérelemdíj csak akkor mellőzhető, ha a jogsértés jelentéktelen és nem okoz érdemi hátrányt vagy a mindennapi életvitel körében elviselhető. A jelen esetben a felperes még nem töltötte be a negyedik évét, az otthonán kívül kiszolgáltatott helyzetben volt, érzelmi biztonsága alapvető fejlődési szükséglet. A büntetőeljárásban készült szakvélemény is rögzítette, hogy negatív emléket őriz a történekről, sérült a biztonságos környezetbe vetett bizalma. Ez olyan pszichés sérelem, amely hosszútávú hatással lehet a kötődésre és az érzelmi fejlődésre. Az, hogy alperesi oldalról valóban gondatlan és kis súlyú indulati mozzanat történt, a felperes oldaláról ezt nem lehet hasonlóknak tekinteni. Az alperesnek, mint óvodapedagógusnak kiemelt kötelezettsége, hogy a rábízott gyermekeknek szeretetteljes, biztonságos környezetet teremtsen, így még a legenyhébb testi fenyegetés is alkalmas és megalapozza a sérelemdíj iránti igényt. Annak összezszerősége körében figyelemmel volt arra, hogy a gyermeknél szorongásos tüneteket észleltek a szülők, bár ezt a szakvélemény nem támasztotta alá, azonban elegendő az, hogy a felperes életkorából adódóan a biztonságos környezetbe vetett bizalomvesztés, az otthonán kívüli környezetben a kiszolgáltatottsága fokozottabb, erre figyelemmel 250.000 forintban találta elegendőnek és megfelelőnek a sérelem kompenzálását. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és a kereset teljes elutasítását. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 2:52.§ (1) és (3) bekezdését jelölte meg. Utalt arra, hogy a büntetőeljárás három személy ellen volt folyamatban, a szakvélemény is erre tekintettel készült. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a szakvélemény megállapításától eltérően állapította meg a tényállást, ugyanis a szakvélemény szerint a felperes biztonságos környezetbe vetett bizalmát nagymértékben „megsérthették” és nem megsértették. Erre tekintettel téves következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az alperes magatartása a felperes biztonságos környezetbe vetett bizalmának megsértését eredményezte. A szakvélemény ugyanis feltételes módot alkalmaz és három személy magatartására tekintettel készült, pontosan nem jelölve meg, hogy kinek a magatartásával áll okozati összefüggésben. Az alperes egyszeri, reflexszerű cselekménye volt, a felperes által sérelmezett vallón ütés tehát nem olyan magatartás, amely alapján a személyiségi jogsértés megállapítható lenne. Vitatta, hogy még amennyiben a jogsértés megállapításra is kerül, úgy a felperes sérelemdíj iránti igénye megalapozott lenne, nem olyan súlyú az alperesi magatartás, amely megalapozná, nem okozott semmilyen hátrányt az egyszeri, hirtelen cselekmény, és a szakvélemény sem állapította meg tényként a sérelmet.
- [7] A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtette, a büntető ítélet egyértelműen megállapította az alperes büntetőjogi felelősségét, amely önmagában megalapozza az alperes polgárjogi felelősségét is. Az, hogy indulatból követte el, nem enyhítő, hanem inkább súlyosító körülményként értékelendő, hiszen azt jelzi, hogy az érzelmeit nem képes megfelelően kontrollálni. Kiemelte, a felperes óvodai ellátással szembeni tiltakozása vezetett az eset feltárásához, ami egyértelműen igazolja, hogy a bizalma megingott. Utalt a köznevelési törvényre, mely abszolút jellegű, a gyermekkel szembeni fizikai vagy lelki erőszak bármilyen formája jogsértést valósít meg. A sérelemdíj összege kapcsán kifejtette, annak összege kellő visszatartó erőt kell, hogy kifejtsen.
- [8] A fellebbezés nem megalapozott.

- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete helyes, megfelel a felhívott jogszabályi rendelkezéseknek, nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [10] A fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki:
- [11] Az Alaptörvény is rögzíti azt, hogy az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. A gyermekeket is megilletik az alapjogok, mint mindenki más, azokkal a feltételekkel gyakorolhatja, amelyeket az egyes jogterületek előírnak. Az emberi méltósághoz kapcsolódóan a Köznev. törvény 46.§ (2) bekezdése is rögzíti a tilalmat, mely szerint a köznevelési intézményeiben sem alkalmazható semmilyen okból és indokból semmilyen formában olyan fegyelmezési eszköz, amely a gyermeket megalázó helyzetbe hozza, egyértelmű a tilalom minden olyan helyzetben, amikor a tanulót inzultus éri. Nincs lehetőség arra, hogy az óvodában, iskolában a gyermekkel szemben testi fenyegetés, testi erőszakot alkalmazzanak bármilyen formában.
- [12] Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi érvelésével, a fentiek szerint a tilalom abszolút hatályú, független attól, hogy a sértő magatartás szándékos vagy gondatlan.
- [13] A jelen esetben az alperes sem vitatta a keresetben megjelölt tényállításban foglaltakat, nem vitatta azt, hogy a felperest sérelem érte részéről, az, hogy csupán hirtelen, meggondolatlan magatartás volt nem alkalmas arra, hogy a személyiségi jog korlátozását megengedhetővé tenné. Az alapjog korlátozásra kizárólag akkor van lehetőség – az Alkotmánybíróság megállapítása szerint – ha más alapvető jog és szabadságjog érvényesülése más módon nem érhető el, ilyenre pedig az alperes nem hivatkozott, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a személyiségi jogsérelmet.
- [14] Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a sérelemdíj jogalapja és megszerzése körében kifejtett jogi érveléssel is.
- [15] A Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért; a (2) bekezdés értelmében a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.
- [16] Az ítélkezési gyakorlat szerint a személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése, a körülmények bírói mérlegelése adott esetben azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére. A sérelemdíjban való marasztalás indokoltságának megítélésénél, mértékének meghatározásánál figyelemmel kell lenni a sérelmet szenvedett fél személyére, a jogsértés rá, illetve környezetére gyakorolt hatására, az őt ért hátrányra, annak súlyára, a jogsértés esetleges ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére. A bíróságnak mindezek értékelésével kell megállapítania az adott személyt ért hátrányokat, és annak alapján eldöntenie, hogy a sérelmet szenvedett fél jogosult-e sérelemdíjra, amennyiben igen, az milyen mértékben határozható meg. A bírói mérlegelés adott esetben arra is vezethet, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére [BH2016. 241.].
- [17] A személyiség megsértésével okozott hátrány pénzbeli ellensúlyozásának kettős funkciója van: egyfelől kompenzációs szerepet tölt be, másfelől magánjogi büntetésnek is tekinthető preventív célzattal a hasonló jogsértések megelőzése érdekében. A kompenzáció az elszenvedett sérelem hozzávetőleges alternatív kiegyensúlyozása olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával, amely az elszenvedett sérelemért arányos, becsült másnemű pénzben kifejezett előny nyújtása.
- [18] A jogsértés súlyának megítélésekor helyesen vette ítélkezése alapjául az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban készült igazságügyi szakvélemény megállapításait. Alaptalan az alperesnek

az az érvelése, hogy a szakvélemény megállapítását az elsőfokú bíróság tévesen értékelte, mert a szakvélemény csak azt rögzíti, hogy az alperes ezen magatartása „megsérthette” a felperes biztonságos környezetbe vetett bizalmát.

- [19] A felperes azzal, hogy a szülei az óvodába beírást, egy sajátos jogviszonyba került az óvodával. A szakvélemény szerint a felperes emlékezetében az alperes („név néni” – 2.P.20.231/2025/4. sorszám: cég1 Bt. szakvélemény – felperes vizsgálata során készült beszélgetés 2. oldal) által tanúsított cselekmény a mai napig megvan. A felperes törvényes képviselője előadása szerint (2.P.20.321/2025/10. számú jegyzőkönyv 2. oldal alulról a 3. bekezdés) a gyermek 2023. nyár elején az óvodába járást nehezményezte, rosszul viselte, sírt. E tények alátámasztják, hogy a bizalma az ottléttel, az ott-tartózkodással kapcsolatban megrendült. A felperest tehát egyértelműen az alperes személyiségi jogot sértő magatartásával összefüggésben kompenzálendő hátrány, nem vagyoni sérelem érte, mely megalapozza a sérelemdíjra való jogosultságát.
- [20] A sérelemdíj összegszerűsége körében nem vehetők figyelembe az alperes által felhozottak, az, hogy 20 évnyi pedagógiai munka során az alperessel szemben semminemű kritika nem volt, kizárólag azt kell mérlegelni, hogy a felperesnél az alperesi magatartás milyen kompenzálendő hátrányt okozott.
- [21] A Ptk. 2:52.§ (3) bekezdésében nevesített körülmények közül a jogsértés súlya, ismétlődő jellege és a felróhatóság mértéke is alapvetően a vizsgált jogintézmény elégtétel funkciójával mutatnak kapcsolatot, a szabályozás fókuszában a személyiségi jogaival megsértett személy áll, a sérelemdíj jogkövetkezményként annak vagyoni jogi elégtétellel történt közvetlen kompenzációját nyújtja számára. amíg a büntetőjog a jogsértő bűncselekménynek minősülő magatartását szankcionálja, emellett a sérelemdíj magánjogi büntető funkciójának érvényesítését nem zárja ki az, hogy a személyiségi jogot sértő magatartás bűncselekményt is megvalósított, és a jogsértővel szemben büntetőjogi szankciót alkalmaztak (BH2025. 250).
- [22] Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege nem eltűzött, az szükséges a felperest ért nem vagyoni sérelem kompenzálásához, annak mérséklésére nem ad alapot az alperes által hivatkozottak – gondatlan magatartás, fizikai sérelem hiánya, elmúlt 20 év kiváló óvodapedagógusi munka -, mert a bíróság a sérelemdíj összegének meghatározásakor kizárólag a sérelmet szenvedett személyét, a jogsértés rá, illetve környezetére gyakorolt hatását értékelheti.
- [23] Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költsége a Pp. 83.§ (5) bekezdése alapján a terhén marad. A pernyertes felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a másodfokú bíróság a Pp. 101.§ (3) bekezdése alapján, figyelemmel a Pp. 83.§ (1) bekezdésére, megállapította akként, hogy a pereszes alperes köteles azt 100%-ban viselni.
- [24] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a pereszes alperes köteles megfizetni a Pp. 83.§ (1) bekezdés, a 102.§ (1) bekezdés, továbbá a polgári- és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017.(XII.27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság az IM rendelet alapján tájékoztatta az alperest az illetékfizetés módjáról, illetve a nem fizetés jogkövetkezményéről.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, dr. Hrubí Adrienn s.k.
bíró